МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 7

Матеріали

Звітної науково-практичної конференції
“Теоретико-методологічні засади та соціальна практика модернізації України: політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми”
м. Київ, МАУП, 29 листопада 2018 р.

IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції”
м. Київ, МАУП, 14 листопада 2018 р.

Міжнародної наукової конференції
“Сучасні аспекти модернізації освіти в Україні: стан, проблеми, тенденції розвитку”
м. Київ, МАУП, 7 грудня 2018 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2018

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 10 від 31.10.18)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 7: Матеріали. звітн. наук.-практ. конф. "Теоретико-методологічні засади та соціальна практика модернізації України: політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми", 29 листопада 2018 р.; IV Всеукр. наук.-практ. конф. "Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції", 14 листопада 2018 р.; Міжнар. наук. конф. "Сучасні аспекти модернізації освіти в Україні: стан, проблеми, тенденції розвитку", 7 грудня 2018 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2018. — 372 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2018
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2018

Підпалий В. Л.
Окремі проблеми стадії підготовчого судового засідання *144*
Кабанова І. А.
Сучасна класифікація валютних ринків та їх учасники *147*
Найченко А. М., Куртакова Г. О.
Докази в господарському процесі: виникнення та розвиток електронного документа *150*
Шевченко В. С.
Стан законодавства у сфері мовних відносин *155*
Мироненко І. В.
Застосування оперативно-господарських санкцій у сфері капітального будівництва *157*
Бондаренко О. Г.
Використання поліграфа під час розслідування заподіяння тяжких тілесних ушкоджень, що спричинило смерть потерпілого *160*

ЕКОНОМІЧНІ ПИТАННЯ

Романова Л. В.
Маркетинг в епоху постмодернізму: проблеми і перспективи розвитку *163*
Дмитренко Г. А.
Унікальна траєкторія модернізації України в контексті реалізації ідеології еколюдиноцентризму *166*
Сафонова В. Є., Кальна-Дубінюк Т. П.
Використання інформаційно-консультаційних технологій для прийняття науково обґрунтованих рішень *169*
Карбовська Л. О.
Конкуренція, маркетинг і конкурентні переваги *171*
Алієва-Барановська В. М.
Удосконалення стратегії розвитку зовнішньоекономічної діяльності України в умовах інтеграційних перетворень *174*
Згалат-Лозинська Л. О.
Інтелектуальний капітал як фактор інноваційного розвитку економіки *177*
Калина А. В.
Причини та наслідки зниження рівня життя населення в Україні *180*
Новальська Н. І.
Застосування сучасних освітніх технологій при викладанні навчальних дисциплін з менеджменту та адміністрування *183*
Тьорло В. О., Мірошниченко В. В.
Модернізація господарства України за принципом зеленої економіки *186*
Бігдаш В. Д.
Виклики та позитивні тренди розвитку страхового ринку України *188*
Чуніхіна Т. С.
Податкова політика: теоретичний аспект *190*

І. А. КАБАНОВА
д-р філос. в галузі права, НН ІП МАУП

СУЧАСНА КЛАСИФІКАЦІЯ ВАЛЮТНИХ РИНКІВ ТА ЇХ УЧАСНИКИ

Сучасні валютні ринки, як одна з важливих ланок світового господарства, досить чуйно реагують на зміни в економіці та політиці, створюючи на них зворотний вплив. Інтернаціоналізація господарського життя сприяє розвитку валютних ринків. Обсяг угод на них становить щодня трильйони доларів. Різкі коливання курсових співвідношень в умовах плаваючих валютних курсів ускладнюють діяльність валютних ринків. Механізм валютних ринків створює умови для валютної спекуляції, оскільки дає можливість виробляти угоди, не маючи в наявності валюти. В результаті валютних операцій посилюються стихійний рух "гарячих" грошей, коливання валютних курсів. "Валютна лихоманка" згубно впливає на слабкі валюти, збільшує нестабільність валютно-економічного становища окремих країн, світової економіки і валютної системи. Валютні труднощі, які ускладнюються стихійною діяльністю валютних ринків, створюють певний вплив на економічну політику країн і є важливою проблемою при узгодженні їх дій щодо регулювання економіки.

Розрізняються світові, регіональні, національні (місцеві) валютні ринки залежно від обсягу, характеру валютних операцій та кількості використовуваних валют [2].

Світові валютні ринки зосереджені у світових фінансових центрах. Серед них виділяються валютні ринки в Лондоні, Нью-Йорку, Франкфурті-на-Майні, Парижі, Цюріху, Токіо, Сянгане, Сінгапурі, Бахрейні. На світових валютних ринках банки проводять операції з валютами, які широко використовуються у світовому платіжному обороті, і майже не здійснюють операції з валютами регіонального та місцевого значення незалежно від їх статусу і надійності.

На початку 90-х років майже половина міжнародних валютних угод, які багаторазово перевищували обсяг світової торгівлі, концентрувалася на трьох світових валютних ринках: Лондон (187 млрд. дол. в день), Нью-Йорк (129 млрд. дол. в день), Токіо (115 млрд. дол. в день). Лондон здавна лідирував у торгівлі іноземними валютами завдяки: великому досвіду роботи в цій сфері, ліквідності валютних операцій, достатку іноземних банків (500 на одній квадратній милі в Сіті). Однак у Лондоні переважає в основному заморський, а не європейський валютний бізнес. Зі створенням у Німеччині (відповідно до Маастрихтських угод) Європейського валютного інституту – попередника наднаціонального Європейського центрального банку – значна частина торгівлі валютою піде з ним з Лондона. Крім того, темп зростання валютних операцій в Лондоні відстає від Нью-Йорку і Токіо. До того ж Цюріх посів міцні позиції світового валютного ринку (більше 50 млрд. дол. в день).

На регіональних і місцевих валютних ринках здійснюються операції з певними конвертованими валютами. У їх числі сінгапурський долар, саудівський ріал, кувейтський динар та ін. Котирування валют, використовуються для валютних операцій в певному регіоні, і регулярно здійснюється банками даного регіону, а котирування валют місцевого значення – здійснюється банками, для яких ця валюта є національною і активно застосовується в угодах з місцевою клієнтурою.

Всі основні світові валюти знаходяться в такому режимі вільного плавання, коли їх ціна визначається ринком, залежно від того, наскільки дана валюта потрібна для придбання товарів, інвестицій і міждержавних розрахунків. Звичайно ж, це плавання не є повністю вільним; в кожній країні існує центральний банк, основним завданням якого, відповідно до закону є забезпечення стабільності національної валюти. Міжнародний валютний ринок FOREX об'єднує усю безліч учасників валютообмінних операцій: фізичних осіб, юридичних осіб, інвестиційні інститути, банки і центральні банки.

Головними валютами, на частку яких припадає основний обсяг всіх операцій на ринку FOREX, є сьогодні долар США (USD), євро (EUR), китайський юань, японська ієна (JPY), швейцарський франк (CHF) і британський фунт стерлінгів (GBP). До появи валюти євро велика частка ринку припадала на німецьку марку (DEM).

Основним наднаціональним валютно-фінансовим інститутом, що забезпечує стабільність світової валютної системи, є Міжнародний валютний фонд (МВФ). У його завдання входить протидія валютним обмеженням, створення багатонаціональної системи платежів за валютними операціями і т.п. Крім того, до міжнародних валютно-фінансових організацій відноситься ряд міжнародних інститутів, інвестиційно-кредитна діяльність яких носить одночасно і валютний характер. Серед них можна назвати Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Банк міжнародних розрахунків у Базелі, Європейський інвестиційний банк та ін. [4].

Учасників валютного ринку можна поділити на організованих і неорганізованих.

Організовані учасники працюють на біржовому валютному ринку – це організований ринок. Валютна біржа, зазвичай, не є комерційним підприємством, оскільки її основне завдання полягає не в отриманні високого прибутку, а в організації торгів валютою та в мобілізації тимчасово вільних валютних ресурсів. У деяких країнах (наприклад, в Японії, Скандинавських країнах, у Франції та ін.) роль валютних бірж полягає у встановленні курсу валюти, у фіксації довідкових курсів валют.

Більша частина валютних операцій – до 90% – здійснюється на неорганізованому, позабіржовому або міжбанківському валютному ринку, на якому дилери проводять операції з використанням електронного та супутникового зв'язку [1].

Відповідно до валютного законодавства в деяких країнах регулюються права банків на проведення всіх або деяких валютних операцій. Крім того, банки, яким надано право на проведення валютних операцій, самостійно можуть проводити їх в певних, досить обмежених межах. Наприклад, найбільший у Німеччині Дойче Банк до об'єднання Німеччини на території ФРН мав понад 1300 відділень, але тільки три з них проводили операції на міжнародному міжбанківському валютному ринку. Інші відділення вели валютні рахунки клієнтів і також проводили валютні операції, але лише в межах певної валютної позиції. Коли ж виникала необхідність у проведенні операції на більш велику суму, то вони запитували котирування на дану суму у центрального відділення, щоб не брати на себе валютний ризик і надати можливість дилерам центрального відділення застрахувати ризик на міжбанківському валютному ринку. На міжнародному міжбанківському валютному ринку представлені також банки, які спеціалізуються на проведенні операцій з однією або з небагатьма валютами і ставлять ціни, як правило, на стандартні суми (5 млн, 10 млн дол. США). Ще одним учасником міжбанківського валютного ринку є брокерські фірми, які, працюючи з конкретним банком, виступають як посередники між продавцем і покупцем валюти. До певних переваг роботи через брокера можна віднести анонімність при здійсненні угод, безперервність процесу котирування, можливість пропонувати власні ціни [3].

В результаті розвитку інформаційних технологій та вдосконалення засобів телекомунікацій стало можливим об'єднання всіх світових центрів валютної торгівлі в єдиний світовий валютний ринок, який функціонує практично цілодобово.

Таким чином, можна сказати, що валютний ринок – це механізм, за допомогою якого встановлюються правові та економічні взаємовідносини між споживачами і продавцями валют.

Джерела

1. Журавка Ф. О. Валютна політика в умовах трансформаційних змін економіки України [Текст]: монографія / Ф. О. Журавка. – Суми: Ділові перспективи: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2008. – 334 с.
2. Михайленко В. С. Гроші та кредит: Навч. посібник для дистанційного навчання/За наук. ред. А. А. Чухна. – 2-е вид., стер. – К.: Вид-во "Університет", 2006. – 372 с.
3. Поважна Н.Я. Політика міжнародних фінансових організацій у країнах з перехідною економікою // Фінанси України. – 2007. – № 9. – С. 97.
4. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: Учебник / Под ред. Л. Н. Красавиной. – 3-е изд., перераб. и доп. М.: Финансы и статистика, 2005. – 576 с.